

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23Tos/124/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3124010382
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Antala
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3124010382.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Antalu a sudcov JUDr. Lucie Horvátovej a JUDr. Juraja Valáška v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. C., trvale bytom D., E. XXX/XX, F. C. C., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, v konaní o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 22. augusta 2024 v Trenčíne, prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín v neprospech odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín, pracovisko Nové Mesto nad Váhom zo dňa 27. mája 2024 pod sp. zn. 74Pp/20/2024 a jednomyselne takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c) Tr. poriadku sa sťažnosť prokurátora z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen zo dňa 09. decembra 2022 pod sp. zn. 1T/30/2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 04. apríla 2023 pod sp. zn. 5To/18/2023 bol odsúdenému A. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „odsúdený“) pre spáchanie trestného činu prečinu výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písm. a), odsek 2 písm. d), písm. e) Tr. zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm. c) Tr. zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) mesiacov, so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Ďalej trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen pod sp. zn. 0T/41/2020 zo dňa 15. mája 2020 v spojení s uznesením v totožnej trestnej veci zo dňa 28. júla 2023 o nariadení výkonu trestu odňatia slobody a v spojení s uznesením v totožnej trestnej veci zo dňa 14. septembra 2023 o započítaní doby zadržania bol odsúdený pre trestný čin prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 odsek 1 Tr. zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Odsúdený do prvého právoplatne uloženého a nariadeného výkonu trestu odňatia slobody nastúpil dňa 16. júna 2023 a kontinuálne výkon oboch trestov by mal ukončiť dňom 14. októbra 2024.

Lehota k tomu, aby mohol byť podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody odsúdenému plynie odo dňa 14. februára 2024 (po výkone 1 súčtu oboch predmetných právoplatne uložených a nariadených trestov odňatia slobody).

Dňa 23. februára 2024 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného prostredníctvom zvoleného obhajcu na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý aj stručne odôvodnil.

Okresný súd Trenčín na verejnom zasadnutí konanom dňa 27. mája 2024, po vypočutí odsúdeného rozhodol uznesením pod sp. zn. 74Pp/20/2024 doslovne takto:

„Podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona v spojení s § 415 ods. 1 Tr. poriadku sa odsúdený A. B., nar. XX.XX.XXXX, podmienčne prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/30/2021 zo dňa 09.12.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/18/2023 zo dňa 04.04.2023 a trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen sp. zn. OT/41/2020 zo dňa 15.05.2020, právoplatným dňa 15.05.2020, v spojení s uznesením Okresného súdu Zvolen sp. zn. OT/41/2020 zo dňa 28.07.2023, právoplatným dňa 28.07.2023.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona sa odsúdenému u r č u j e skúšobná doba trvaní 2 (dva) roky a súčasne sa n a r i a d ť u j e probačný dohľad nad odsúdeným v trvaní 2 (dva) roky a zároveň sa odsúdenému u k l a d a j ú na čas probačného dohľadu povinnosti, a to

- podľa § 51 ods. 4 písm. j) Tr. zákona sa podrobiť psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve so zameraním na zvládanie agresivity a záťažových situácií,
- podľa § 51 ods. 4 písm. k) Tr. zákona sa zamestnať alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie. “

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil doslovne takto:

„Z ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona vyplýva, že predpokladom podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienčné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienčnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, tak odsúdený, s prihliadnutím na údaje uvedené v skrátenom výpise klienta, už vykonal podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona potrebnú časť z výmery uložených, nariadených a vykonávaných trestov odňatia slobody, a to dňa 14.02.2024 (vykonal pomernú časť z uložených trestov, pričom oba tresty sú uložené pre prečiny, a teda pomyslene vykonal polovicu z trestu uloženého Okresným súdom Zvolen sp. zn. 1T/30/2021 a polovicu z trestu uloženého Okresným súdom Zvolen sp. zn. OT/41/2020).

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, či odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, tak táto druhá podmienka je s prihliadnutím na správanie sa odsúdeného počas výkonu trestu splnená. Neboli zistené také skutočnosti, ktoré by bránili priznaniu druhej zákonnej podmienky. Z hodnotenia ústavu je odsúdený hodnotený kladne, dodržiava ústavný poriadok a príkazy a napokon aj ústav odporučil jeho podmienčné prepustenie. Odsúdený bol počas doterajšieho výkonu trestu jedenkrát disciplinárne odmenený za príkladné plnenie pracovných povinností. Taktiež sa zapája do kultúrno-osvetovej činnosti a do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti a nebol disciplinárne potrestaný. Na základe vyššie uvedených skutočností má súd za to, že je splnená aj druhá podmienka.

Súd tiež dospel k záveru, že u odsúdeného je splnená aj tretia z citovaných podmienok, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, t. j. neexistencia zvýšeného rizika jeho recidívy.

Súd si je vedomý trestnej minulosti odsúdeného, vrátane odsúdení pre násilnú trestnú činnosť, a to aj vo vzťahu k poškodenej - družke G. H., avšak súčasne prihliadol aj na skutočnosť, že v súčasnosti odsúdený s poškodenou naďalej udržiavajú vzťah, žijú ako druh a družka a majú spolu zabezpečené bývanie a tento vzťah vyznieva pozitívne a podporne a vytvára priaznivé sociálne zázemie v prípade podmienčného prepustenia. Taktiež bolo prihliadnuté na skutočnosť, že trestné činy, pre ktoré v súčasnosti vykonáva tresty, boli spáchané ešte v roku 2020, teda odsúdeného „dobešla“ jeho trestná minulosť, nakoľko sa

jedná o trestnú činnosť, ktorú spáchal pred jeho podmieneným prepustením na základe uznesenia Okresného súdu Trnava sp. zn. 5Pp/65/2022 zo dňa 16.05.2022, právoplatným dňa 16.05.2022. Odsúdený sa od 16.05.2022 nedopustil žiadnej ďalšej trestnej činnosti a do nástupu výkonu trestu dňa 16.06.2023 viedol na slobode riadny život, teda dodržiaval podmienky podmieneného prepustenia. Súd v danej veci prihliadol aj na hodnotenie ústavu, ktorý odporúča odsúdeného podmiennečne prepustiť. Hoci je odsúdený podľa hodnotenia k trestnej činnosti čiastočne kritický (aktuálne verbalizuje ľútosť s uvedením si svojho neadekvátneho a neospravedlniteľného konania, avšak s prvkami externalizácie na poškodenú), tak táto skutočnosť nepredstavuje významnejšiu prekážku pre rozhodnutie o podmienenom prepustení. Zníženie rizika recidívy u odsúdeného je v súčasnosti výrazne odôvodnené podporou družky - poškodenej G. H., s ktorou udržiava úzky kontakt, ktorá ho opakovane podporovala zasielaním balíkov a aj finančne, pričom s družkou majú spolu prenajatý byt, do ktorého sa po prepustení môže ihneď nastáňovať. Z uvedeného vyplýva možnosť obnovenia spoluzitia, pričom k obnoveniu ich spoluzitia došlo už v čase po predchádzajúcom podmienenom prepustení Okresným súdom Trnava. Napokon bolo prihliadnuté aj na skutočnosť, že odsúdený má možnosť sa po prepustení zamestnať v spoločnosti I. s. r. o.

Súd konštatuje, že riziko recidívy nemožno u odsúdeného vylúčiť, ale je výrazne eliminované odhodlaním odsúdeného viesť po podmienenom prepustení riadny život, vrátane snahy sa zamestnať (má už prísľub zamestnania) a tiež je odôvodnené aj priaznivým rodinným (sociálnym) zázemím, zohľadniac obnovenie spoluzitia s družkou G. H.. Odsúdenému už bola daná šanca preukázať vedenie riadneho života prechádzajúcim podmieneným prepustením Okresným súdom Trnava sp. zn. 5Pp/65/2022 a od dňa 16.05.2022 vedie riadny život, a preto je dôvodné odsúdeného aj v súčasnosti podmiennečne prepustiť, aby sa odsúdenému dala možnosť preukázať, že doterajší výkon trestu bol postačujúci.

Z vyššie uvedených dôvodov súd vyhovel návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a rozhodol o opätovnom podmienenom prepustení odsúdeného z výkonu trestu. Súčasne určil odsúdenému skúšobnú dobu v trvaní 2 (dva) roky, ktorú vzhľadom na zostávajúcu dobu výkonu trestu odňatia slobody, ale aj vzhľadom na trestnú minulosť odsúdeného, považuje za dostatočnú. Na posilnenie účelu skúšobnej doby uložil súd odsúdenému zároveň probačný dohľad v trvaní 2 (dva) roky, a to za súčasného uloženia povinností uvedených vo výroku tohto uznesenia, ktoré majú, vzhľadom na trestnú minulosť, prispieť k dovŕšeniu nápravy odsúdeného.“

Proti tomuto uzneseniu podal prokurátor ihneď po jeho vyhlásení na verejnom zasadnutí okresného súdu sťažnosť, ktorú do konania neverejného zasadnutia krajského súdu písomne odôvodnil v podstate tým, že poukazoval na opakované odsúdenia v minulosti u odsúdeného, za ktoré mu bol uložený aj nepodmienený trest odňatia slobody, z ktorého bol podmiennečne prepustený a súčasne poukázal aj na nepriaznivú resocializačnú prognózu na základe stredného rizika a nedostatočne kritický postoj odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti. U odsúdeného podľa jeho názoru prevláda potreba represívnej zločky uloženého trestu odňatia slobody. Podľa jeho názoru tiež u odsúdeného nie je splnená tretia zákonná materiálna podmienka, t. j. dôvodný predpoklad vedenia riadneho života na slobode po podmienenom prepustení. Preto navrhol, aby nadriadený krajský súd podľa § 194 odsok 1 písm. b) Tr. poriadku zrušil v celom rozsahu napadnuté uznesenie okresného súdu a aby okresnému súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Odsúdený sa do konania neverejného zasadnutia krajského súdu k písomne odôvodnenej sťažnosti prokurátorky písomne vyjadril prostredníctvom svojho obhajcu a tiež i sám tak, že so sťažnosťnými námietkami prokurátora nesúhlasí. Po predchádzajúcom podmienenom prepustení sa osvedčil a viedol riadny život. Našiel si bývanie so svojou družkou a ukázal, že sa zo svojich chýb v minulosti poučil a spáchanie trestnej činnosti, ktorej sa dopustil z mladíckej nerozvážnosti, úprimne ľutuje. V budúcnosti sa mieni vyvarovať páchaniu trestnej činnosti. Hanbí sa za to, že vo výkone trestu sa ocitol po druhýkrát. Na slobode má možnosť sa aj zamestnať, potvrdenie o prísľube zamestnania poslal jeho budúci zamestnávateľ. Záverom uviedol, že žiada, aby bol podmiennečne prepustený.

Prostredníctvom obhajcu poukázal na to, že prokurátor v odôvodnení svojej sťažnosti neuviedol žiadnu a ani novú skutočnosť, s ktorou by sa správne a zákonne nevysporiadal už okresný súd v napadnutom uznesení. Na rozdiel od názoru prokurátora je on toho názoru, že u neho je nádej nápravy do budúcnosti možná, pretože má svoju rodinu a má možnosť sa aj zapojiť do pracovného procesu. Preto navrhol sťažnosť prokurátora zamietnuť.

Do konania neverejného zasadnutia sa písomne vyjadrila aj družka odsúdeného G. H. (okrem iného aj poškodená v prípade jedného z odsúdení), ktorá jednoznačne potvrdila odsúdeným uvádzané skutočnosti o tom, že tvoria rodinu, že odsúdeného potrebuje aj pri výchove detí, obzvlášť teraz, keď má ona vážne zdravotné problémy. Potvrdila, že odsúdený, ktorý zabezpečil ich sociálne zázemie - bývanie, má tiež istú prácu na slobode, ho všestranne pozitívne hodnotí a verí, že sa odsúdený zmenil, a že už nebude páchať trestnú činnosť.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd na podklade sťažnosti prokurátora v neprospech odsúdeného, ktorá mu spolu so spisom bola predložená 18. júla 2024, preskúmal dňa 22. augusta 2024 na neverejnom zasadnutí podľa § 192 odsek 1 Tr. poriadku správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom a dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora, hoci je prípustnou, bola podaná oprávnenou osobou, včas i na správnom mieste, nie je však dôvodnou.

Z ustanovení § 66 odsek 1 písm. a), písm. b), písm. c), odsek 2 Tr. zákona vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného je súčasné splnenie troch podmienok, a to že odsúdený vykonal trest odňatia slobody v zodpovedajúcom rozsahu (1. zákonná formálna podmienka), že vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie (2. zákonná materiálna podmienka) a že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život (3. zákonná materiálna podmienka) s tým, že pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Čo sa týka splnenia formálnej podmienky, v posudzovanom prípade (vykonanie príslušnej časti uložených trestov odňatia slobody), krajský súd tak, ako správne k tomu dospel aj okresný súd, zistil, že táto ku dňu konania verejného zasadnutia okresného súdu a jeho meritórneho rozhodnutia bola splnená.

Krajský súd ďalej uvádza, že k tomu, aby mohol byť odsúdený podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody je však okrem splnenia formálnej zákonnej podmienky nevyhnutné súčasné (kumulatívne) splnenie ďalších dvoch materiálnych podmienok a to, že plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Okresný súd v tomto smere vykonal verejné zasadnutie v prítomnosti odsúdeného (i jeho obhajcu) a postupoval v súlade so zákonom a správne tiež zistil, že odsúdený okrem splnenej formálnej podmienky kumulatívne spĺňa aj ostatné dve zákonné podmienky materiálneho charakteru na podmiennečné prepustenie, ktoré sú správne, podrobne a presvedčivo odôvodnené okresným súdom v napadnutom uznesení.

Okresný súd, na podklade relevantného pozitívneho hodnotenia odsúdeného ústavom na výkon trestu odňatia slobody dospel k správne záveru o tom, že odsúdený doterajším výkonom trestu odňatia slobody preukázal adekvátny stupeň polepšenia sa, keď stanovený program zaobchádzania plní prakticky vo všetkých stanovených bodoch pozitívne, o čom svedčia aj získané disciplinárne odmeny, preukázateľne aj existujúce dostatočné pozitívne sociálne väzby na svoju rodinu a zázemie na slobode a preto aj krajský súd pokladá druhú zákonnú podmienku na podmiennečné prepustenie za presvedčivo u odsúdeného splnenú.

Pokiaľ ide o splnenie tretej zákonnej podmienky materiálneho charakteru, t. j. predpoklad, že odsúdený bude po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody viesť riadny život a nebude sa dopúšťať opätovne protispoločenskej činnosti, predovšetkým trestnej činnosti, krajský súd v zhode tak, ako aj okresný súd, zistil, že u odsúdeného existuje skutočne isté riziko sociálneho zlyhania po podmiennečnom prepustení. Na rozdiel od názoru prokurátora a v zhode so záverom okresného súdu však toto riziko je naozaj v dostatočnej miere potlačené určením primeranej dlhšej dvojročnej skúšobnej doby (zákonné rozpätie 1-7 rokov), s nariadením probačného dohľadu v primeranej zákonnej dĺžke dvoch rokov a na jeho posilnenie aj s vhodne uloženými primeranými povinnosťami tak, ako ich špecifikoval okresný súd.

Ustanovenie § 66 odsek 1 Tr. zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať aj zo zhodnotenia páchatelovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatelovej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu s tým, že bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery odsúdeného a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode.

Hodnotenie tejto prognózy úzko súvisí aj so záverom o druhej materiálnej zákonnej podmienke pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože už ten sám o sebe v podstatnej miere napovedá o stave nápravy odsúdeného aj smerom do budúcnosti, samozrejme po všestrannom vyhodnotení a vzatí do úvahy aj ostatných ďalších podstatných faktorov, pričom v tejto súvislosti, ako bolo už uvedené, odsúdený stanovené ciele programu síce plní v aktuálnom čase, ale jeho prognóza recidívy nesie riziko istého možného zlyhania.

Správanie odsúdeného vo výkone trestu sa v tomto smere musí hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdeného, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa už zbavil práve tých charakterových rysov a nesprávnych návykov, ktoré ho viedli ku spáchaniu trestnej činnosti alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Okresný súd sa v posudzovanom prípade týmito hľadiskami riadil, prihliadol na všetky okolnosti, ktoré majú význam pre rozhodnutie o tom, či sú splnené podmienky pre podmiennečné prepustenie odsúdeného, t. j. pre záver, že odsúdený plnením svojich povinností a správaním vo výkone trestu preukázal nielen polepšenie, ale že možno od neho aj dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a dospel preto k správne záveru. Krajský súd dodáva, aj vzhľadom na uvádzané sťažnostné námietky prokurátora, že sa okresný súd dostatočne a zrozumiteľne vysporiadal aj so skutočnosťou spočívajúcou v tom, že odsúdený už bol raz podmiennečne prepustený (viď str. 6 predposledný odstavec odôvodnenia napadnutého uznesenia).

Krajský záverom uvádza, že okresný súd rozhodol v posudzovanom prípade správne a zákonne a krajský súd sa bez výhrad stotožnil aj s odôvodnením napadnutého uznesenia a preto v podrobnostiach naň iba odkazuje, čo je možné v prípade, že okresný súd rozhodol a svoje rozhodnutie kvalifikovane aj odôvodnil, čomu tak v posudzovanom prípade je.

Z vyššie uvedených dôvodov preto krajský súd sťažnosť prokurátora podľa § 193 odsek 1 písm. c) Tr. poriadku ako nedôvodnú, zamietol.

Krajský súd záverom dôrazne upozorňuje odsúdeného na to, aby dodržiaval všetky stanovené podmienky probačného dohľadu a uložené primerané povinnosti, nepáchal trestnú či priestupkovú činnosť. V opačnom prípade môže už počas plynutia určenej skúšobnej doby súd rozhodnúť, že vykoná zvyšok nevykonaného trestu odňatia slobody.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť n i e j e príпустná.